

dr hab. Paweł Grygiel, prof. URZ

Uniwersytet Jagielloński

dr hab. Anna Gawel, prof. UJ

Uniwersytet Jagielloński

dr Barbara Ostafińska-Molik

Uniwersytet Jagielloński

Grzegorz Humenny

Instytut Badań Edukacyjnych

dr hab. Roman Dolata, prof. UW

Uniwersytet Warszawski

Relacje między pozycją w sieci rówieśniczej, metapercepcją, samotnością i objawami depresyjnymi wśród wczesnych adolescentów

Dotychczasowe badania pokazują, że deficyty w relacjach społecznych wiążą się z wyższym poziomem natężenia objawów depresyjnych. W ramach wystąpienia (opartego na wynikach badań zrealizowanych wśród uczniów szkół podstawowych) ukazane zostaną relacje łączące intersubiektywną pozycję w sieci rówieśniczej, autopercepcję pozycji w sieci rówieśniczej (metapercepcję), samotność (poczucie izolacji rówieśniczej) oraz natężenie objawów depresyjnych¹. Na podstawie danych z badań socjometrycznych, wyników kwestionariuszy samoopisowych (*Skali samotności de Jong Gierveld* [DJGLS], *Skali samotności i braku satysfakcjonujących relacji społecznych* Stevena R. Ashera [LSDS] oraz *Zrewidowanej skali lęku i depresji* [RCADS]), z wykorzystaniem *Eksploracyjnej Analizy Grafów* (EGA) wykazane zostanie, że intersubiektywna pozycja w sieci (zajmowana przez ucznia pozycja socjometryczna) wiąże się z objawami depresyjnymi i samotnością jedynie pośrednio, tj. **poprzez metapercepcję** (subiektywne postrzeganie własnej pozycji w sieci), **a związek metapercepcji oraz objawów depresyjnych** zapośredniczony jest poprzez poczucie izolacji rówieśniczej (samotność). Prezentowane wyniki pomogą wyjaśnić złożone mechanizmy, dzięki którym obiektywny status zajmowany w sieci rówieśniczej, jego subiektywne postrzeganie i poczucie samotności mogą przekładać się na nasilenie objawów depresyjnych wśród wczesnych adolescentów.

¹ Praca powstała w wyniku realizacji projektu badawczego o numerze 2017/27/B/HS6/00850 finansowanego ze środków Narodowego Centrum Nauki.